

Tids- og procesplan for udarbejdelse af Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningens forebyggelsesstrategi

13-07-2011

Socialudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget ønsker at udarbejde en fælles forebyggelsesstrategi og deltager på denne baggrund i et projekt finansieret af Socialministeriet.

Sagsnr.
2011-18726

Dokumentnr.
2011-503601

Socialministeriet har inviteret 5 kommuner, herunder Københavns Kommune, der har gode erfaringer med at arbejde med den tidlige og forebyggende indsats til at deltage i et forebyggelsesprojekt. Formålet med projektet er at understøtte kommunerne i at udarbejde forebyggelsesstrategier, der kan inspirere andre kommuner. Københavns Kommune har fået bevilliget 1,820 mio. kr. Midlerne kan *kun* bruges til strategisk udviklingsarbejde og implementeringsaktiviteter og eksempelvis ikke til iværksættelse af nye indsats typer, efteruddannelse af frontpersonale.

Sagsbehandler
Mette Meisner

Der er i projektet fokus på to aspekter af forebyggelse:

- *Forebyggelse af udskillelse fra almensystemet.* Det er centralt med en tidlig forebyggende indsats i normalsystemerne, hvor kommunerne så vidt muligt griber ind og afhjælper begyndende problemer, før de vokser sig store og svære at håndtere. Dette omfatter bl.a. tidlig opsporing og tværfagligt samarbejde samt normalsystemets evne til at rumme de børn og unge, som har brug for særlig støtte.
- *Forebyggelse af anbringelse uden for hjemmet.* For de børn, der har behov for hjælp, er der behov for at udvikle og udbrede effektive og målrettede foranstaltninger i nærmiljøet, som kan forebygge anbringelser uden for hjemmet.

Socialministeriet har formuleret følgende målsætninger for de kommuner, der deltager forebyggelsesprojektet:

- At projektkommunerne vedtager en fokuseret forebyggelsesstrategi for kommunens samlede indsats over for udsatte børn og unge, herunder at kommunens indsatsvifte på området gennemgås og evt. tilpasses samt at kommunen skal arbejde målrettet på at sikre et tværfagligt samarbejde.
- At projektkommunerne – med afsæt i viden om kommunernes udgangspunkt – opstiller konkrete mål for den forebyggende indsats og udarbejder handleplaner for opfølgning og dokumentation af indsatsen på de særlige indsatsområder, der arbejdes med.

**Mål- og Rammekontoret
for Børn og Familier**

Bernstorffsgade 17, 3,
368 B
1592 København V

Telefon
3317 3519

Telefax
3317 3236

Mobil
2116 2465

E-mail
LU09@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009683014

www.kk.dk

Socialforvaltningens og Børne- og Ungdomsforvaltningen forebyggelsesstrategi

Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen er langt, når det kommer til tiltag vedr. inklusion, tidlig indsats og forebyggelse. Der er dog ikke tradition for, at strategisk udvikling sker på tværs af de to forvaltninger. Der er således behov for at tiltag, indsatser og udviklingsprojekter sammentænkes på tværs af de to forvaltninger. Forebyggelsesstrategien vil således tage udgangspunkt de strategier og programmer, der allerede er udviklet på området – *Københavns Kommunes strategi for arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier* og *Specialreformen 2.0 – Tidlig Indsats og Inklusion*. Strategien vil fokusere på udvalgte indsatsområder.

Formålet med udarbejdelse af en fælles forebyggelsesstrategi på tværs af Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen er at skabe en fælles sigtelinje for, hvorledes man fremover vil arbejde sammen om, at forebygge udskillelse og udsathed blandt børn, unge og familier. Strategien skal sikre en effektiv tidlig og forebyggende indsats, herunder at indsatsen hænger sammen på tværs af fagligheder og forvaltninger, således at endnu flere sårbare og udsatte børn, unge og familier i fremtiden modtager en rettidig og helhedsorienteret indsats.

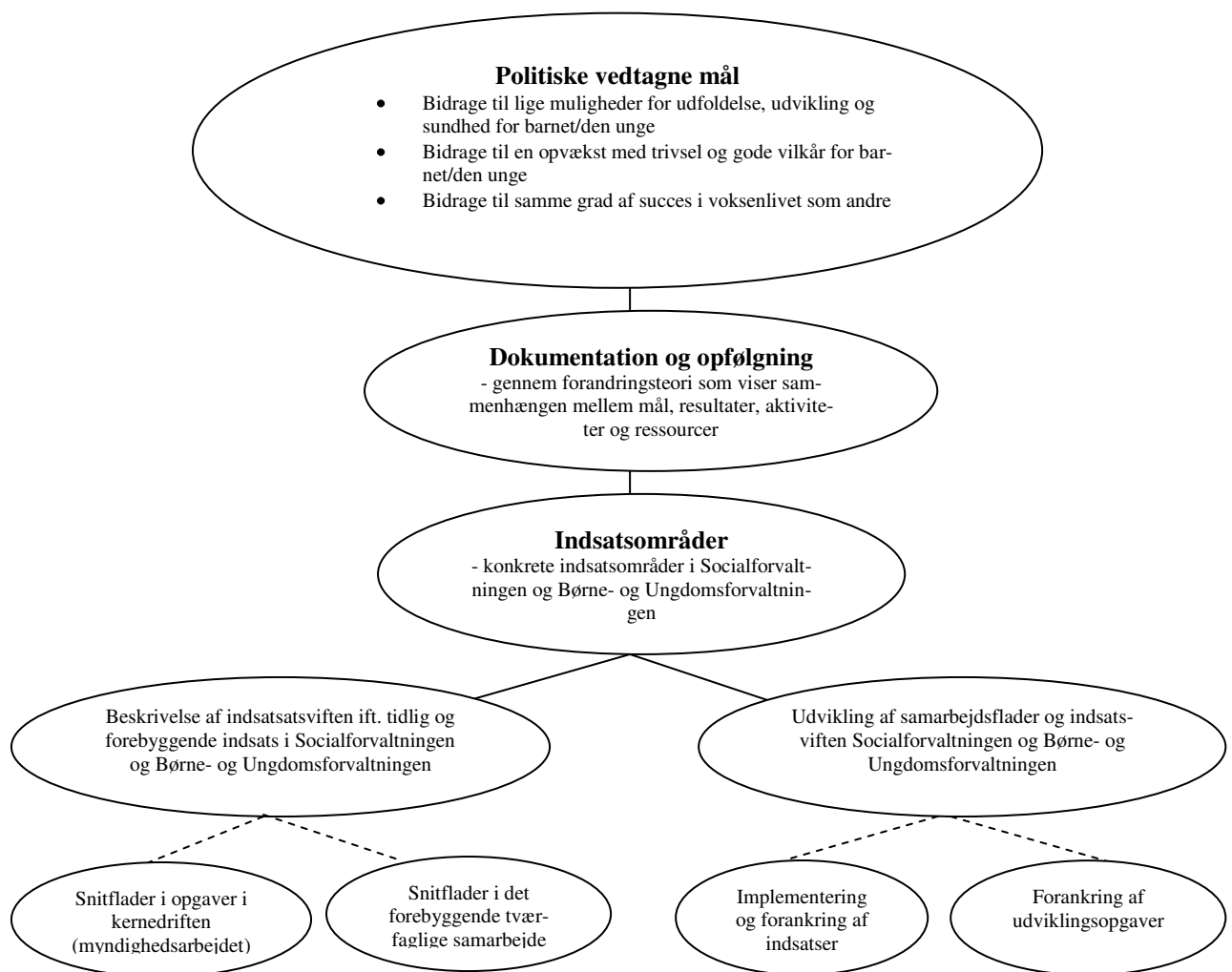
Strategien skal således skabe sammenhæng mellem forvaltningernes nuværende tiltag og udviklingsprojekter og de eksisterende politiske målsætninger. Strategien vil fungere som bindingspunkt mellem de overordnede politiske prioriteringer og de konkrete indsatser med fokus på den tidlige og forebyggende indsats for udsatte børn og unge. Strategien skal både angive de overordnede mål for udviklingen af området og samt opstille et skelet, hvortil Børnefamiliecenter København og Børne- og Ungdomsforvaltningens områder kan kobles.

Forandringsteori, dokumentation og opfølgning

Socialministeriet ønsker at følge op på udviklingen i kommunerne og har defineret, at kommunerne skal arbejde med forandringsteori som arbejdsredskab til forme strategiens mål, dokumentationsværktøjerne og opfølgning. Strategien vil således tage udgangspunkt i en forandringsteori for området. Med udformning af en forandringsteori opstilles en årsags-virknings-kæde for, hvordan opstillede mål planlægges nået, hvilke resultater der kræves undervejs, hvilke aktiviteter der skal til for at opnå resultaterne, og hvilke ressourcer disse aktiviteter kræver.

Arbejdet med forandringsteorien vil blive knyttet til dokumentation og styring i Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen, og skal fungere som et værktøj til udvikling af indsatserne på området. Som udgangspunkt skal dokumentation og måling hæftes op på eksisterende eller kommende systemer. Der skal således ikke udarbejdes eller tilkøbes nye registreringssystemer.

Nedestående figur illustrerer opbygningen af forebyggelsesstrategien ud fra de politiske mål til konkrete mål for specifikke aktiviteter og ressourcer i forhold til de enkelte indsatsområder.

Revision og opfølgning af forebyggelsesstrategien vil ske løbende i forbindelse med den generelle ledelsesinformationsopfølgning i forvaltningerne. Der vil dog ske en samlet årlig status på de udvalgte indsatsområder. Ved den årlige status vil der ske en vurdering af om indsatsområderne skal fortsætte eller om nye indsatsområder skal vælges.

Proces for udarbejdelse af forebyggelsesstrategien

Processen for udarbejdelse af strategien vil ske i løbende dialog med brugere, medarbejdere og de politiske udvalg. Der vil blive ansat hvad svarer til 1-2 fuldtidsstillinger i de to centralforvaltningerne, mens de

resterende midler vil blive brugt til at frikøbe lokale medarbejdere til deltagelse i udviklingsarbejdet samt tværfaglige udviklingsworkshops.

Socialministeriet har stillet krav til at arbejdet med forebyggelsesstrategien overordnet består af de 3 nedenstående delopgaver:

1. Udarbejdelse af en social profil

Der skal udarbejdes en social profil for kommunen, der skal danne afsæt for forebyggelsesstrategien. Socialministeriet har hyret konsulentvirksomheden Deloitte til at understøtte denne proces på tværs af de 5 udvalgte kommuner. Den sociale profil vil indeholde nøgletal, der sammenholdes.

Den sociale profil vil indeholde nøgletal der sammenholdes med landsgennemsnittet og lignende kommuners nøgletal. Der vil bl.a. blive set på antal børn anbragt uden for hjemmet, antal anbringelser med og uden samtykke, fordeling af anbringelser på anbringelsessteder, antal børn i specialundervisning, kommunale udgifter til specialundervisning og andre særlige undervisnings- og dagtilbud, kommunale udgifter til anbringelse, kommunale udgifter til forebyggende foranstaltninger efter serviceloven, antal anmeldte lovovertrædelser, andelen af enlige forsørgere i kommunen mm. Udover kvantitativt data vil den sociale profil bygge på en række fokusgruppeinterview med politikere, ledere fra central- og lokalforvaltning samt frontmedarbejdere.

Den sociale profil vil blive udarbejdet i et tæt samarbejde mellem Socialministeriet, Deloitte og Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen og vil blive udformet efter lokale ønsker og forhold. Den sociale profil skal fremadrettet bruges til at følge med i udviklingen på området.

2. Udarbejdelse af forebyggelsesstrategien

Forebyggelsesstrategien skal omfatte relevante alders- og målgrupper samt relevante aktører (sundhedsplejen, skole, dagtilbud, mm.). Forebyggelsesstrategien vil tage udgangspunkt i den sociale profil og de udfordringer denne beskriver samt indsatsområder, der allerede er identificeret i *Københavns Kommunes strategi for arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier* og *Specialreformen 2.0 – Tidlig Indsats og Inklusion*. Forvaltningerne ønsker således, at bruge forebyggelsesstrategiarbejdet, og de tilførte medarbejderressourcer, til at støtte implementeringen af børnestrategien og specialreformen.

I forlængelse heraf vurderer forvaltningerne, at der er størst behov for, at sætte fokus på analyser og beskrivelser af konkrete implementerbare initiativer. Den fælles forebyggelsesstrategi vil således ikke have form af et overordnet strategipapir, som frontmedarbej-

dere vil have svært ved at få ejerskab til, men implementerbare omorganiserings- og indsatsbeskrivelser. Der vil således blive udarbejdet konkrete handle og implementeringsplaner for de udvalgte indsatsområder samt opstillet konkrete mål, der løbende kan følges op på.

Metodisk vil arbejdet med forebyggelsesstrategien bygge på tematiserede udviklingsworkshops for relevante frontmedarbejdere samt casestudier, hvor sagsforløb for udvalgte målgrupper gennemgås. Herudover vil der blive trukket på de gode erfaringer, der er gjort på de forskellige indsatsområder rundt omkring i byen.

Forebyggelsesstrategiens indsatsområder vil først blive endeligt udvalgt, når den sociale profil er udarbejdet. På baggrund af de identificerede udfordringer i børnestrategien og specialreformen, har de to forvaltninger dog udvalgt 3 indsatsområder:

- Udarbejdelse af redskaber til tidlig opspring af børn med risikoprofiler
- Procedure for arbejdet med overgange
- Udvikling af fleksible tilbud, herunder alternativer til dagbehandling.

For alle tre indsatsområder gælder det, at der i nogle områder er gjort gode erfaringer. Med forebyggelsesstrategien kan disse beskrives såvel som, der er ressourcer til at understøtte en styrket implementering af eks. nye procedurer og tiltag på tværs af byen.

3. Implementering og opfølgning af forebyggelsesstrategien

Der skal ske en målrettet implementering og forankring af forebyggelsesstrategien. På baggrund af løbende opfølgning på målsætningerne vil indsatserne blive tilpasset med henblik på at sikre en effektiv implementering og forankring hos alle relevante aktører. Der skal som led i arbejdet ske en løbende dokumentation af resultater og effekter af indsatsen. Deloitte vil her være behjælpelig med at sikre en hensigtsmæssig og smidig indsamlings- og analysemetode.

Tids- og procesplan for udarbejdelsen af forebyggelsesstrategi	
Periode	Aktivitet
September 2011	Analyse af udvalgte dagbehandlingssager
September 2011	Fokusgruppeinterviews i forbindelse med udarbejdelse af Social Profil med ledere fra central- og lokalforvaltning samt frontmedarbejdere

September 2011	De to politiske udvalg drøfter udviklings af indsatsviften på tværs og fleksible tilbud
September 2011	Socialudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget behandler indstilling vedr. deltagelse i Socialministeriets forebyggelsesprojekt og tids- og procesplan for udarbejdelse af Københavns Kommunes forebyggelsesstrategi
September-oktober 2011	Beskrivelse og analyse af indsatsviften
Oktober-november 2011	Social profil er udarbejdet
Oktober-november 2011	Afholdelse af workshops med fokus udvikling af indsatsviften i forhold til at forebygge at børn og unge udskilles til dagbehandling.
November-december 2011	Afholdelse af workshops for de udvalgte indsatsområder defineret i den sociale profil.
Januar 2012	Beskrivelse af særlige indsatsområder i forebyggelsesstrategien, herunder udarbejdelse af delstrategi under hvert indsatsområde.
Marts 2012	Mål og indikatorer for hvert indsatsområde opstilles
Juni 2012	Forebyggelsesstrategien forelægges Socialudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget
Juli-december 2012	Opfølgning og evt. tilpasning af handleplaner for de enkelte indsatsområder